

DECIZIE

21 aprilie 2016
Chișinău

mun.

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:

| | |
|------------------------------------|----------------------------------|
| Președintele ședinței, judecătorul | Iulia Cimpoi |
| Judecătorii | Natalia Simciuc și Nicolae Craiu |
| Grefier | Maria Lupova |

examinând în ședința de judecată publică, apelurile declarate de Primarul General al mun. Chișinău și Întreprinderea Individuală „Chiper Radion”, în pricina civilă la cererea de contencios administrativ a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Individuală „Chiper Radion” privind anularea actului administrativ, împotriva hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, prin care acțiunea a fost admisă, -

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La data de 23 iulie 2014 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenient accesoriu Î „Chiper Radion” privind anularea dispoziției nr. 459-d din 28 mai 2014 „Cu privire la prelungirea autorizației de funcționare a gheretei Î „Chiper Radion” din str. Nicolai Dimo 22”.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la data de 28 mai 2014, viceprimarul municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 459-d prin care a permis ca excepție, prelungirea autorizației de funcționare a gheretei Î „Chiper Radion”. Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art.64 al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, a efectuat controlul sub aspectul legalității a dispoziției în cauză și a constatat ca a fost emisă cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare. La data de 27 iunie 2014, Oficiul a înaintat Primarului General notificarea nr. 1304/OT4-1103, prin care a solicitat abrogarea dispoziției contestate. La data de 16 iulie 2014, în adresa Oficiului a parvenit demersul nr.04-119/4790 prin care s-a refuzat anularea actului solicitat. Consideră că, dispoziția nr. 459-d a fost emisă contrar prevederilor legale. Astfel, potrivit art. 29 alin. (1) lit. a) al Legii privind administrația publică locală, primarul asigură executarea deciziilor consiliului local. Prin decizia Consiliului municipal nr. 13/4 din 27 decembrie 2007 a fost aprobat Regulamentul cu privire la eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestare a serviciilor sociale pe teritoriului municipiului Chișinău, conform căruia autorizația de funcționare a unităților comerciale și/sau de prestări servicii este un act administrativ individual ce atestă dreptul titularului autorizației de a amplasa unitatea comercială și/sau de prestări servicii în locul (terenul, localul, incinta) stabilit și de a desfășura activități comerciale și/sau prestări servicii pentru o perioadă stabilită, cu respectarea obligatorie a condițiilor de autorizare prevăzute de prezentul regulament. Reieșind, din prevederile menționate, unitățile comerciale (inclusiv gheretele) se amplasează și funcționează în baza autorizației de funcționare și nicidecum în baza dispoziției Primarului general, iar pentru perfectarea acesteia, beneficiarul urmează să depună o cerere, care se examinează în modul stabilit de pct. 2.1-2.13, pct. 3.1-3.13 al Regulamentului nominalizat Totodată, procedura de prelungire a perioadei de valabilitate a autorizației de funcționare este reglementată de pct. 4.1-4.4 al aceluiași Regulamentul, care stabilesc că perioada de valabilitate a autorizației poate fi prelungită în baza cererii solicitantului. În contextul celor expuse, menționează că autorizația de funcționare nr. 17711 din 28.01.2008, eliberată Î „Chiper Radion” pentru autorizarea desfășurării comerțului în ghereta amplasată pe str. Nicolae Dimo 22, a expirat la data de 28 ianuarie 2011. Prin urmare, se constată că Î „Chiper Radion” nu a respectat prevederile Regulamentului, în partea ce vizează depunerea cererii în vederea prelungirii autorizației de funcționare nr. 17711. Consideră că solicitantul nu poate pretinde la prelungirea perioadei de valabilitate a autorizației de funcționare a gheretei și urmează să depună cerere pentru perfectarea unei noi autorizații în conformitate cu Regulamentul aprobat prin decizia Consiliului municipal nr. 13/4 din 27 decembrie 2007. De asemenea, relatează că prin dispoziția Primarului general nr. 702-d din 06 iulie 2012 a fost stopată eliberarea autorizațiilor de funcționare pentru gheretele amplasate sau reamplasate pe străzile orașului, iar actul administrativ vizat nu stabilește careva excepții în acest sens.

La data de 14 ianuarie 2015, reprezentantul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat și anularea autorizației de funcționare nr. 4772 din 16 iulie 2014, titular Î „Chiper Radion” eliberată în baza dispoziției contestate.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 martie 2015, s-a admis cererea reprezentantului Primarului General al mun. Chișinău și s-a scos de pe rol capătul de cerere a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat către Primarului General al mun. Chișinău, intervenient accesoriu ÎI „Chiper Radion” cu privire la anularea autorizației de funcționare nr. 4772 din 16 iulie 2014, titular ÎI „Chiper Radion”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, s-a respins recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a menținut încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 martie 2015.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă și s-au anulat dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr. 459-d din 28 mai 2014 „Cu privire la prelungirea autorizației de funcționare a gheretei ÎI „Chiper Radion” din str. Nicolai Dimo 22” și autorizația de funcționare a unității de comerț - gheretă cu suprafața de 12 m², amplasată pe str. Nicolai Dimo 22, mun. Chișinău, nr. 4772 din 16 iulie 2014 eliberată în baza dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 459-d din 28 mai 2014.

Argumentele apelanților:

La data de 21 decembrie 2015 reprezentantul Primarului General al mun. Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, iar la data de 31 martie 2016 a depus apel suplimentar, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea apelului s-a invocat că, consideră că dispoziția contestată de reclamant/intimat este legală, deoarece a fost emisă de către un organ competent, conform legislației în vigoare și cu respectarea procedurii stabilite. Procedura de eliberare a autorizațiilor de amplasare și funcționare a unităților de comerț este reglementată prin Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților de comerciale și de prestare a serviciilor sociale pe teritoriul mun. Chișinău, aprobat prin decizia CMC nr. 13/4 din 27.12.2007. Pct. 1.4. stabilește că autorizația de funcționare a unităților comerciale este un act administrativ individual, ce atestă dreptul titularului autorizației de a amplasa unitatea comercială în locul stabilit și de a desfășura activități comerciale pentru o perioadă stabilită. Conform cap. 2.3 solicitantul autorizației trebuie să îndeplinească un șir de condiții - să întreprindă acțiuni și să prezinte un set de acte, în urma examinării cărora se decide de a autoriza sau nu unitatea de comerț. Potrivit p. 3.9, autorizația este semnată de către Primarul general al mun. Chișinău sau viceprimarul căruia i s-au delegat împuternicirile respective. Cu referire la cele relatate și având drept bază decizia CSJ din 29 august 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Tehnoengineering” cu privire la contestarea actului administrativ, prin care instanța de recurs a conchis cănu ține de competența instanței de contencios administrativ de a se implica în oportunitatea actului administrativ, precum și faptul că stabilirea cazurilor de excepție constituie o prerogativă a Primarului General. Totodată menționează că deși capătul de cerere cu privire la anularea autorizației de funcționare a gheretă nr. 4772 din 16.07.2014 a fost scos de pe rol prin încheierea din 19.03.2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, instanța de fond prin hotărârea atacată a anulat și autorizația de funcționare nr. 4772 din 16.07.2014, ce contravine prevederilor legale.

În drept apelul se întemeiază în baza art. 175 alin. (2), 256, 360, 362, 363, 364, 373, 385, 386, 387 și 388 CPC al RM.

La data de 22 decembrie 2015 ÎI „Chiper Radion” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, iar la data de 26 ianuarie 2016 a depus apel suplimentar, prin care a solicitat admiterea acestuia și casarea hotărârii instanței de fond.

În motivarea apelului au fost invocate aceleași argumente ca și în apelul depus de reprezentantul Primarului general.

Termenul legal de declarare a apelurilor:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost pronunțat la 15 decembrie 2015, iar apelurile au fost declarat la 21 și 22 decembrie 2015, Colegiul civil constată că apelurile au fost declarate în termenul legal.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

Reprezentantul apelantului Primarul General al mun. Chișinău, în baza procurii Ursachi Andrian a susținut apelul declarat în baza temeiurilor de fapt și de drept invocate în cererea de apel, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, totodată a susținut apelul declarat de ÎI „Chiper Radion”.

Reprezentantul apelantului ÎI „Chiper Radion”, Chiper Radion a susținut apelul declarat în baza temeiurilor de fapt și drept invocate în cererea de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, de asemenea a susținut apelul declarat de Primarul General al mun. Chișinău.

Intimatul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar a depus la data de 04 aprilie 2016, referință prin care a invocat legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe și a solicitat respingerea apelurilor și menținerea hotărârii.

În acest context, Colegiul civil reține că, în temeiul art. 379 alin. (1) CPC, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amâne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia că apelul este întemeiat și urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe.

Conform art. 373 alin. alin. (1), (2), (4), (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea

hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău consideră că instanța de fond corect a dispus anularea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 459-d din 28 mai 2014 „Cu privire la prelungirea autorizației de funcționare a gheretei ÎI „Chiper Radion” din str. Nicolai Dimo 22” din următoarele considerente.

Conform art. 29 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 436 din 28.12.2006, privind administrația publică locală, primarul asigură executarea deciziilor consiliului local.

Prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 13/4 din data de 27 decembrie 2007 a fost aprobat Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestarea serviciilor sociale pe teritoriul municipiului Chișinău.

Potrivit pct.1.4 a Regulamentului menționat, autorizația de funcționare a unităților comerciale și/sau de prestări servicii este un act administrativ individual ce atestă dreptul titularului autorizației de a amplasa unitatea comercială și/sau de prestări servicii în locul (terenul, localul, incinta) stabilit și de a desfășura activități comerciale și/sau de prestări servicii pentru o perioadă stabilită, cu respectarea obligatorie a condițiilor de autorizare prevăzute de prezentul regulament.

Procedura de prelungire a perioadei de valabilitate a autorizației este prevăzută în pct. 4.1 – 4.4 ale Regulamentului, care stabilesc că perioada de valabilitate a autorizației poate fi prelungită în baza cererii solicitantului. Cererea se depune cu 15 zile înainte de expirarea termenului.

Din materialele dosarului rezultă că, potrivit dispoziției viceprimarului municipiului Chișinău nr. 459-d din 28 mai 2014, s-a permis ca excepție, prelungirea autorizației nr. 17711 din 28 ianuarie 2008 de funcționare a gheretei ÎI „Chiper Radion” din str. Nicolai Dimo 22, care a fost valabilă până la data de 28 ianuarie 2011(f.d. 9).

ÎI „Chiper Radion” a depus cerere de prelungire a autorizației de funcționare la data de 20 mai 2014, adică peste circa 3 ani și 4 luni după expirarea valabilității autorizației (f.d. 24).

Astfel, la examinarea pricinii instanța de fond corect a stabilit că dispoziția viceprimarului municipiului Chișinău nr. 459-d din 28 mai 2014 este ilegală, emisă cu încălcarea procedurii stabilite, or beneficiarul autorizației de funcționare a gheretei, n-a respectat procedura de prelungire a termenului valabilității autorizației prevăzută de Regulament privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestarea serviciilor sociale pe teritoriul municipiului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal nr. 13/4 din 27 decembrie 2007.

Astfel, ÎI „Chiper Radion” urma să depună cerere pentru perfectarea unei noi autorizații în conformitate cu Regulamentul nominalizat.

Totodată Colegiul reține că prin dispoziția Primarului General nr. 702-d din 06 iulie 2012 a fost stopată eliberarea autorizațiilor de funcționare pentru gheretele amplasate sau reamplasate pe străzile orașului.

În acest context, nu pot fi reținute argumentele apelanților că dispoziția contestată a fost emisă de către un organ competent, conform legislației în vigoare și cu respectarea procedurii stabilite, iar invocarea reprezentantului apelantului Primarul General al mun. Chișinău a deciziei Curții Supreme de Justiție din 29 august 2012, în susținerea apelului declarat, este irelevantă deoarece după cum rezultă din decizia nominalizată, s-a soluționat o situație creată anterior adoptării dispoziției nr. 702-d din 06 iulie 2012.

Totodată Colegiul civil și de contencios administrativ constată că prima instanță la emiterea hotărârii a încălcat normele procesuale, expunându-se, contrar prevederilor art. 240 alin. (3) CPC, și asupra cerinței cu privire la anularea autorizației de funcționare a gheretei, nr. 4772 din 16 iulie 2014, prin urmare hotărârea primei instanțe urmează a fi casată în această parte.

Astfel, potrivit art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (3) al aceluiași Cod, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

La caz, instanța de apel menționează că, la 14 ianuarie 2015, reprezentantul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat și anularea autorizației de funcționare nr. 4772 din 16 iulie 2014, titular ÎI „Chiper Radion”, emise în baza dispoziției contestate, dar prin încheierea din 19 martie 2015, decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, instanța de fond a scos de pe rol capătul de cerere cu privire la anularea autorizației de funcționare nr. 4772 din 16 iulie 2014, titular ÎI „Chiper Radion”, din motivul nerespectării de către reclamant a procedurii prealabile de soluționare a litigiului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că, instanța de fond, cu derogare de la prevederile normele procedurale, s-a expus asupra unei pretenții, care anterior a fost scoasă de pe rol.

Luând în considerare cele expuse supra, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată în partea în care s-a anulat autorizația de funcționare nr. 4772 din 16 iulie 2014, titular ÎI „Chiper Radion”.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. c), art. 389-390, 394 CPC al RM, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se admit apelurile declarate de reprezentantul Primarului General al mun. Chișinău și Întreprinderea Individuală „Chiper Radion”.

Se casează hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de contencios administrativ a Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Individuală „Chiper Radion” privind anularea actului administrativ, în partea prin care s-a anulat autorizația de funcționare a unității de comerț - gheretă cu suprafața de 12 m², amplasată pe str. Nicolai Dimo 22, mun. Chișinău, nr. 4772 din 16 iulie 2014 eliberată în baza dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr. 459-d din 28 mai 2014.

In rest hotărârea se menține.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Cimpoi

Judecătorii

Natalia Simciuc

Nicolae Craiu